

Pastoralis Sollicitvdinis, Sive De Officio, Et Potestate Episcopi

Tripartita Descriptio. Cvivs Pars Prima Episcoporum institutionem, ...
Secvnda Quicquid ad Episcopi est potestatem, ... Tertia Quod ad casuum
reseruationem, ... Methodo Noua, & expedita complectitur

Vbi quæ ad omnifariam Episcopi potestatem, vel ad Sacramenta, &
Ordines conferendos, vel ad dispensationes elargiendas pertinent,
comprehensa sunt

Barbosa, Agostinho

Parisiis, M.DC.XXV.

Episcopvs Dimissorias litteras, quibus, & quando concedat? Allegatio VII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98621](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98621)

14 Nec etiam Episcopus alienus potest à Patriarcha induci ad subeunda munera pontific. in diœcesi alicuius Episcopi suffraganei, nisi de ipsius licentia, quod etiam decisum referunt idem Galetr. d. verbo Episcopus, & Alosf. Ric. ubi proxime q. 14. num. 29. & 65. & in praxi beneficii rub. de ecclesiasticis & à quibus, & quomodo credentur n. 13. Henric. in sum. lib. 3. cap. 6. §. 6. quem refert & sequitur Bonocina de sacram. disp. 39. q. unica p. 2. nu. 13. quæ sententia ex supra relatis non est admittenda, illamque sibi summo opere displicere asserit Campanil. in divers. iuris Canonici rub. 6. cap. 1. num. 2.

16 Episcopus & Vicarius habent facultatem faciendi actus voluntaria iurisdictionis extra territorium, prout resolvunt Prolin. d. §. 14. n. 4. Card. Tusch. lit. 1. concl. 546. Stephan. Gratian. disceptation. forens. c. 127. à princip. & num. 6. asserit, quod possunt concedere dimissorias in aliena diœcesi.

17 Sic etiam Episcopus extra territorium existens potest excommunicare, & absolvere subditum suum, ut tenet Gonzal. ad regulam 8. Cancel. gloss. 62. num. 12. ubi num. 11. resolvit quod potest.

18 Episcopus extra suam diœcesim iurisdictionem contentiosam exercere potest, quando causa commissio non vertitur, & effectus confertur in suam diœcesim, de quo etiam Grat. d. cap. 127. n. 8. vel quando Episcopus diœcesis permetteret, modo litigantes in id consentiant, ut post alios resolvit Prolin. d. §. 14. num. 4. vers. secundo excipitur.

19 Quæstio est in hac materia difficilis, an scilicet suspensus à pontificalibus in illis celebrando fiat irregularis: partem negativam tenet gloss. verbo Sacerdotalis vers. scias in cap. 2. de officio deleg. lib. 6. sequuntur Innoc. in cap. 1. verbo à divinis de sentent. excom. eod. lib. D. Antonin. p. 3. sum. tit. 28. cap. 4. ultra med. Cov. in Clem. si furiosus p. 1. §. 1. num. vers. secundum, Jacob. de Grassis in aureis decis. lib. 4. cap. 15. num. 3. qui in eo præcipue nituntur, quod pontificalia non sunt de substantia Ordinis, celebrationis, aut officij, cum sine illis quodlibet officium fieri possit. Contrariam tamen sententiam tenuerunt Calderin. in tract. de interdicto meib. 2. q. 3. Navar. in man. cap. 27. num. 163. vers. ex quo infertur primo, Rinal. in candel. tit. de suspens. numero 146. moti ex eo, quia cum episcopatus per se Ordo sit, celebrare in apparatu episcopali, seu pontificali est exercere actum proprium Ordinis episcopalis, à quo Episcopus suspensus est, succeditque proinde reg. tex. in cap. 1. in fine vers. sciturus de re iudic. lib. 6. inter quas tamen opiniones elegantem distinctionem tradit Prol. de censuris lib. 1. cap. 14. §. 1. num. 2. quam melius explicat san. eod. tract. lib. 4. cap. 16. num. 17. cum duobus sequentibus, ubi plene videri poterit.

- 1 Referuntur Doctores, qui agunt de materia huius allegationis.
- 2 Accedente licentia, & consensu proprii Episcopi, potest alienus non suo subdito Ordines conferre.
- 3 Dimissorias usus antiquissimus.
- 4 Dimissorias concedere possunt, qui ad Ordines valent promovere.
- 5 Dimissoria ab Episcopo excommunicato, vel suspensio declarato non sunt valida, possuntque subditi se facere ordinari à viciniori Episcopo.
- 6 Inferiores Prelati dimissorias concedere nequeunt, nisi ex consuetudine legitime præscripta, aut alio peculiari iure potestatem acquisissent eas dandi.
- 7 Abbates, alijque exempti hodie huiusmodi dimissorias clericis secularibus concedere non possunt.
- 8 Ordinarius privative ad Episcopum habens ius visitandi, & congregandi Synodum, potest dimissorias concedere.
- 9 Vicarius generalis Episcopi sine speciali mandato huiusmodi dimissorias concedere non potest.
- 10 Capitulum sede vacante, non nisi elapso anno à die obitus Præsulis, potest dimissorias concedere, nisi archiepiscopi, sub certis poenis.
- 11 Amplia etiam si Capitulum haberet territorium distinctum ob immemorabilem possessionem.
- 12 Vicarius à Capitulo sede vacante concedens dictas dimissorias non archiepiscopo, & ante elapsum annum, quas poenas incurrat?
- 13 Vicarius Papæ non prohibetur, etiam si statim post vacantem sedem, dimissorias impartiri.
- 14 Capitulum sede vacante ante lapsum anni vacationis sedis potest obtinere facultatem à sede Apostolica de suscipiendo Ordines, cum licentia sui Ordinarii, huiusmodi facultatem subordinatam concedere.
- 15 Privilegium obtinens à sede Apost. ad recipiendos Ordines à quolibet Episcopo, non indiget novis literis dimissorialibus, sed testimonialibus tantum proprii Ordinarii de vita, & moribus.
- 16 Capitulum sede vacante potest concedere literas testimoniales, licet concedere nequeat dimissorias.
- 17 Capitulum sede vacante potest extero Episcopo concedere exercitium pontificalium, & ordinationem propriorum subditorum, non tamen subditorum vacantis sedis.
- 18 Regulares Superiores suis monachis dimissorias concedunt.
- 19 Dimissorias cum antiquitus Episcopi dabant, non eum examinabant cui concedebant, at illum Ordinario examinandum dimittebant.
- 20 Episcopo hodie præcipitur non ordinandum dimittat, nisi examinatum, & approbatum.
- 21 Episcopus ex alia legitima causa, quam ægritudine, potest dimissoriales literas subditi concedere ad Ordines apud alienos Episcopos recipiendos.
- 22 Episcopus cui examinatus, & approbatus ordinandus dimittitur, potest illum iterum examinare.
- 23 Dimissoria semper valent, tum vivente, tum defuncto dante.
- 24 Dimissoria data à Capitulo sede vacante per ingressum moderni Episcopi non expirant.
- 25 Episcopus novus potest per edictum omnes, & quasque dimissorias à prædecessoribus, siue à Capitulo sede vacante concessas, renovare.
- 26 Pro dimissorijs ad ordines recipiendos, nihil recipi debet ab Episcopo, eiusque ministris.
- 27 Notarius pro singulis dimissorijs, seu testimonialibus

litteris decimam partem vniuersi aurei recipere tantum potest, nisi salarium sit ei constitutum, vel consuetudo ad sit nihil accipiendi.

28 Notarius post confecta instrumenta, & tradita partibus, potest quod ab ordinatis sponte offertur, accipere.
29 Episcopus absens à sua diocesi potest suis subditis dimissorias concedere.

EPISCOPVS DIMISSORIAS

litteras, quibus, & quando concedat?

ALLEGATIO VII.

DE materia huius allegat. late agunt *Rega tom.*
2. de Curis cap. 14. §. 8. num. 31. *Rebuff. resp.*

2. Fr. Emman. in sum. p. 2. cap. 14. num. 2. & quest. Regular. tom. 1. q. 18. art. 1. *Hemig. in sum. lib. 10. c. 23.*

8. 3. Petr. Ledesma in sum. p. 1. de sacram. Ordinis cap. 8. *Azgr. instit. moral. p. 1. lib. 12. cap. 20. q. 7. & p. 2. lib. 3. cap. 48. q. 15. vers. ceterum, praxis Episcop. p. 1. verbo Abbas. Flores de Menadri. lib. 3. q. 24. num. 4.*

6. *mi. 32. Thom. Palasc. alleg. iuris to. 1. alleg. 3. num. 6. Campanil. in dictionario iuris Canonici rub. 9. cap. 7.*

8. plures ex antiquiorib. referunt *Cened. ad Decretal. collect. 105. praxis noua episcop. p. 1. cap. 1. à nu. 11.*

2. Accedente licentia, & consensu proprii Episcopi potest alienus non suo subdito Ordines conferre c. Episcopum 9. q. 1. & cap. 1. in intro. c. cum nullus de tempor. ordinat. lib. 6. hic autem consensus litterarie præstandus est ex Felino in cap. super his vers. sexta. & ultima concl. sub num. 13. de accusat. vbi Innoc. *Rebuff. in praxi benefic. rub. forma dimiss. litterar. num. 34.*

Præfate autem litteræ, dimissoriae vocantur à Concilio Trid. sess. 23. de reformat. cap. 10. & sess. 7. de reform. cap. 10. vbi etiam Reuerendæ dicuntur, quo nomine Hispani vtuntur.

3. Illarum vsum antiquissimum fuisse non dubitatur, tempore quidem Diui Augustini eas extitisse atque in vfu fuisse testatur ipsemet in epistola ad cle- rum Hipponen. 137. vers. cum istamet causa & tempore Concilij Niceni in cap. 2. dist. 73.

4. Dimissorias concedere possunt cuncti Episcopi, quos attenta iuris sanctione, priuilegio, vel consuetudine, ad ordines valent aliumere ex *glos. fin. in cap. nullus de tempor. ordinat. in 6. is enim potest dimissorias concedere, qui & ordinate potest c. 1. 62. dist. Seraph. decis. 985. num. 3. Campanil. rub. 6. cap. 3. nu. 13. prope finem, eo quod potest quis per alium facere quod per se ipsum exequi non detinetur ex reg. potest quis, de regulis iuris, in 6.*

5. Nisi fuerit excommunicatus, vel suspensus declaratus, tunc enim dimissoriae ipsius non valent, sed subditi possent se facere ordinari à viciniori Episcopo: incumbit tamen ipsis onus probandi Episcopum fuisse excommunicatum c. 2. de tempor. ordin. in 6. praxis noua episcop. d. capite primo, num. 13.

6. Inferiores autem Prælati eas nequeunt concedere, nisi à Sede Apost. fuerit eisdem specialis data potestas, ex d. cap. cum nullus §. inferiores; aut nisi aliquo peculiari iure potestatem acquisissent eas dandi per ea quæ scribit Panorm. in cap. accedentibus num. 2. de excess. Prælatorum, præsertim ex consuetudine legitime præscripta, iuxta *glos. verbo indultum in d. §. inferiores, resoluunt Capell. Tholos.*

decis. 451. Pet. Greg. Synagm. iuris li. 40. cap. 2. num. 19. Campanil. d. rub. 9. cap. 8. num. 2.

7. Exemptis olim licebat huiusmodi dimissorias impartiri ex d. cap. cum nullus vbi Ioan. And. nu. 2. *Anch. ver. in exemptis sub num. 3. & Franch. num. 5.*

Hodie tamen iure nouiori Concilij Trid. sess. 23. de reformat. cap. 10. neque ipsi Abbates, neque alij etiā exempti, aut collegia, vel Capitula quæcunque etiam Ecclesiarum Cathedralium, litteras dimissorias clericis secularibus, vt ab alijs Ordines suscipiant, concedere valent, vnde *Hemig. in summa lib. 10. cap. 22. §. 3. affirmat personas quilibet extra Præsulem, etiam habentes iurisdictionem quasi episcopalem contentiosam & voluntariam, nequire dicta elargiri licentiam, & in commento lit. T. attestatur ita Remæ obtinuisse Episcopum Salmanticens. in an. 1581. cōtra Capitulum suæ Ecclesiæ.*

8. Nisi tamen esset Ordinarius priuatiuè ad Episcopum, iusque haberet visitandi, & congregandi Synodum, contra quem non intrare dispositionem Concilij Trid. sess. 23. cap. 10. defendit *Stephan. Grat. discept. forens. tom. 2. cap. 112. quem refert, & sequitur Campanil. d. cap. 8. num. 4.*

9. Vicarius generalis Episcopi huiusmodi dimissorias litteras concedere non potest, cum ad id vicariatus officium non extendatur, nisi Episcopo in remotis agente, d. c. cum nullus, ibi, officialis, & in §. Episcopo, vbi *glos. verbo remotis. Anton. Cuch. lib. 2. instit. maiorum. tit. 8. nu. 110. Mandos. ad reg. 24. Cancel. q. 6. n. 9. & 10. Rebuff. in praxi in forma vicariatus. nu. 47. Iacob. Sobez. de officio vicarij li. 2. q. 41. Petr. Gregor. Synag. iuris lib. 16. cap. 9. post num. 3. Gutier. Canonie. lib. 2. cap. 17. numero 20. praxis episcop. p. 2. verbo vicarij §. 4. Azgr. instit. moral. p. 2. li. 3. cap. 45. q. 7. Regolin. de officio, & potestate Episcop. cap. 4. §. 7. vers. quinto dimissorias, praxis noua episcop. d. cap. 1. nu. 13. vers. concedit. Narbona de appellat. à vicario ad Episcopum p. 1. n. 197. Campanil. d. cap. 8. num. 3.*

10. Capitulo Sede vacante antiquitus libera concedebatur facultas dimissorias illico concedendi, per d. cap. cum nullus, quæ nouissimo iure Concilij Trid. sess. 7. de reformat. c. 10. restituta est, vt non nisi elapso anno à die obitus Præsulis numerado, queat dimissorias concedere, præterquam illi, qui alicuius beneficij recepti, vel recipiendi, arctatus fuerit, alias Capitulum contraveniens ecclesiastico subiacet interdicto, & ordinati si in minoribus Ordinibus constituti fuerint, nullo priuilegio clericali, maxime in criminalibus, gaudeant, in maioribus vero ab executione Ordinum ad beneplacitum futuri Prælati, sint ipso iure suspensi: vide *Emman. s. à verbo Ordo num. 29. Rebuff. in praxi benefic. tit. de deuolut. num. 67. Card. Tolet. in sum. li. 1. cap. 49. num. 2. Nauar. conf. 44. de tempor. ordinat. Sayr. decis. 65. eod. tit. praxis episcop. p. 1. verbo Capitulum in princip. pag. 83. Petr. de Ledesma in sum. p. 1. de sacram. Ordinis cap. 8. concl. 3. Hemig. lib. 10. cap. 22. num. 3. Azgr. d. p. 2. lib. 3. cap. 49. q. 5. Soar. tom. 5. de censuris disp. 31. sess. 1. num. 20. prax. noua episcop. p. 1. cap. 1. numero 13. vers. Capitulum. Formar. de sacram. Ordinis cap. 4. nu. 4. Francisc. Leon. in thesaur. fori eccles. p. 3. cap. 8. num. 47. cum sequentibus, Rendina in promptuario recept. sentent. tom. 1. tit. 10. à num. 1. Campanil. d. cap. 8. num. 5. Bonacina de sacram. disp. 8. quest. vni. puncto 4. numero 22. Quaranta in summa bullarj verbo Capitulum.*

11. Sede vacante, vers. decimo quarto, vbi ampliat procedere etiam si Capitulum haberet territorium distinctum, & exemptum ob immemorabilem pos-

ſſionem, & ſunt iudices Ordinarij, & quamvis velint ad primam conſuram dimiſſorias concedere.

12 Vicarius autem à Capitulo deputatus concedens prædictas dimiſſorias non arctato, & ante elapſum annum, ſi fuerit impetrans promotus ad Ordines vigore dictarum litterarum, ultra penas eodem Capitulo ſupra relatas imponendas, expreſſasque in d. cap. cum nullus, ab officio, & beneficio per annum eſt ipſo iure ſuſpenſus, ut habetur in Concilio Trid. ſeſſ. 23. cap. 10. ſed poſt annum non impeditur, ut demonſtrant aperta verba eiſdem Conc. ſeſſ. 7. de reform. c. 10.

13 Vicarius tamen Papæ ab hac reſolutione excipitur qui non prohibetur etiam ſtatim poſt vacantem Sedem dictas dimiſſorias impartiri, eo quod Concil. minimè reſtringit iuriſdictionem Sedis Apoſt. quamvis vacantis. Mayol. de irregul. lib. 4. cap. 6. Henric. lib. 10. cap. 22. §. 3. Campani. d. cap. 8. num. 6.

14 Capitulum Sede vacante ante lapſum anni vacationis Sedis obtinenti facultatem à Sede Apoſt. de ſuſcipiendo Ordines cum licentia ſui Ordinarij, poteſt huiusmodi facultatem ſubordinatam concedere, ita Nauar. conſ. 19. de tempor. ordinat. quem refert praxis noua epiſcopalis d. cap. 1. n. 13. verſ. capitulum.

15 Qui enim à Sede Apoſt. priuilegium obtinuit ad recipiendos Ordines à quolibet Epiſcopo, non indiget nouis litteris dimiſſorijs, indiget vero teſtimonialibus proprij Ordinarij, de vita, & moribus, alioquin ſi ad Ordines ſine litteris teſtimonialibus proprij Ordinarij promoueatur, remanet ſuſpenſus ab executione ſuſceptorum Ordinum, & ordinans incurrit ſuſpenſionem à collatione Ordinum per annum, ut patet ex Concil. Trid. ſeſſ. 23. de reformat. cap. 8. ad finem, tenent Henric. lib. 13. cap. 28. num. 2. Tolet. lib. 1. c. 49. num. 4. Fornar. de Ordine cap. 4. num. 3. Quaranta verbo Ordo verſ. ſuſpenſionis penam. Rectiſſimè agunt ſupremi Pontifices cum in Breuibz appellatis, extra tempora, alijsque, in temporibus, nominatis, mandant clauſulam apponi, & de licentia ſui Ordinarij, quæ multos retinet à ſuſceptione Ordinum, auferatque abuſus complures: etenim imperiti, infames, aliaue ex cauſa inhabiles, non valentes à proprijs locorum Ordinarijs Ordines ſuſcipere, externas petunt regiones, Ordinesque fraudulentè extorquent ab alienis Epiſcopis, neſcientibus quanta ſit in hominibus peruerſitas: illi vero, qui facultatem obtinent in Curia recipiendi Ordines à quocunque Antifite per Breue, addita clauſula, abſque litteris dimiſſorialibus ſui Ordinarij, attente videant quibus cauſis in ſuis ſupplicationibus relatis prædictam licentiam impetrant, quia in gratijs & priuilegijs omnis cauſa præſumitur impuſiua ex Franch. in cap. decet num. 3. de regulis iuris in 6. Tirag. in tract. ceſſante cauſa limit. 1. num. 81. quos refert Campan. d. rub. 9. cap. 7. nu. 6. ubi num. 5. reſoluit quod ſi poſtea ceſſet cauſa, qua adductus Papa licentiam elargitus eſt ſuſcipiendi Ordines à quocunque ſine dimiſſorijs proprij Epiſcopi, non propterea cenſenda eſt reuocata prædicta facultas, ut nequeat amplius impetrans ea uti, ſequè promoueri facere à quo maluerit.

16 Obſerua tamen Capitulum poſſe Sede vacante concedere litteras teſtimoniales, licet concedere nequeat dimiſſorias, nam litteræ teſtimoniales non ſunt dimiſſoria, ita Nauar. conſ. 27. de tempor.

ordinat. quem citat Benacina de ſacr. diſſ. 8. q. vii. puncto 4. num. 24. Et poteſt etiam idoneitatis teſtimonium facere, Nauar. conſ. 17. eod. tit. Galet. in margarina caſuum conſentia verbo Capitulum 5.

17 Item & Epiſcopo extero concedere exercitium Pontificalium, & ordinationem propriorum ſubditorum, non tamen ſubditorum vacantis Sedis, Henric. lib. 10. de ſacram. Ordinis cap. 22. §. 1. Quaranta verbo Capitulum Sede vacante q. 11. Genueſ. in praxi Archiep. Neapol. cap. 87. num. 13. praxis noua epiſcopalis d. cap. 1. num. 13. verſ. Capitulum.

18 Dimiſſorias etiam concedunt Regulares ſuperiores ſuis monachis prout infra probatur num. 31. iuxta modum & formam traditam à S. D. Clemente VIII. in hac Ordinatione, quæ ſequitur. De mandato S. D. N. Clementis diuina prouidentia Papæ VIII. tenore præſentium mandatur omnibus, & ſingulis quorumcunque regularium ſuperioribus, ut de cætero obſeruent, & obſeruati faciant, ea, quæ in Decreto ſacræ Congreg. Concilij Trident. continentur, cuius tenor eſt talis. Congregatio Concilij conſuit ſuperiores regulares poſſe ſuo ſubdito item regulari, qui præditus qualitatibus requiſitis Ordines ſuſcipere voluerit, litteras dimiſſorias concedere ad Epiſcopum tamen diœceſanum, nempe illius monaſterij, in cuius familia abijs ad quos pertinet, is Regularis poſitus fuerit, & ſi diœceſanus abſuerit, vel non eſſet habiturus ordinationes, ad quemcunque alium Epiſcopum, dum tamen ab eo Epiſcopo, qui Ordines contulerit, examinetur quoad doctrinam, & dum ipſi Regulares non diſtulerint de induſtria conceſſionem dimiſſorialium in id tempus quo Epiſcopus diœceſanus, vel abſuerit, vel nullas habiturus ordinationes eſſet. Verum cum à ſuperioribus Regularibus Epiſcopo diœceſano abſente, vel ordinationes non habente, litteræ dimiſſoriae dabantur, in eis utique huiusmodi cauſam abſentia diœceſani Epiſcopi, vel ordinationum ab eo non habendarum, exprimentem eſſe; quod qui non fecerint officiũ, & dignitatis, ſeu adminiſtrationis, ac vocis actiua, & paſſiua priuationis, ac alias arbitrio eiſdem S. D. N. Papæ reſeruatæ penas, incurrent. In quorum &c. Dat. Romæ die 15. Martij an. 1596. referunt praxis noua epiſcop. p. 1. cap. 1. num. 14. Campani. in diuerſorio iuris Canonici rub. 12. c. 13. num. 37. Regin. de poteſtate Epiſcopi cap. 26. §. 20. n. 8. Cappucin. in addit. ad compend. verbo Ordines ſacri §. 4. in fine. Miranda in man. Prælat. quaſt. 28. art. 2. tom. 1.

19 Has autem dimiſſorias cum Epiſcopi antiquitus dabant, non eum examinabant, cui concedebant, at illum Ordinario examinandum dimittebāt, ut colligitur ex rex. in c. ſanctiſſimo 73. diſt. poſtea vero in Concil. 3. Chartagenſi ſancitum fuit ne Epiſcopus ordinandum dimittat, niſi examinatum & approbatum, cuiusque decretum innouauit, confirmauitque Concil. Trident. ſeſſ. 14. de reform. c. 3. & ſeſſ. 23. de reform. cap. 3.

20 Præcipiens Epiſcopis, ut per ſemetipſos Ordines conferant, quod ſi ageritudo fuerint impediti, ſubditos ſuos non aliter quam iam probatos, & examinatos ad alium Epiſcopum ordinandos dimittant, de quo praxis epiſcop. p. 1. verbo dimiſſoriae §. 10. verſ. ſecundum, Petr. Ledefma in ſum. p. 1. de ſacram. Ordinis c. 5. concl. 10. Tho. Ruſſe. allegacionum iuris to. 1. alleg. 5. n. 1. praxis noua epiſcop. p. 1. c. 1. n. 12. licet vero

Concilij d. sess. 23. cap. 3. videatur dicere Episcopo tantum agnitione impedito licere litteras dimissoriales subditis concedere ad Ordines, apud alienos Episcopos recipiendos; tamen hoc ei liceret quando alia legitima causa, quam agnitionis impeditus fuerit, ut decisum referunt *Armendar. in addit. ad recopil. legum Navarrae in lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcopis in declarat. numero 42. Fgolin. d. paragraph. 20. num. 11.* Concedenda sunt igitur dimissoriae ex iusta causa, & prius illo examinato, qui petit dimitti, non utique tutus erit in conscientia Antistes ille, qui suum subditum non examinatum, aut nullo praecedente scrutinio dimississet, si ille postea reperiretur inhabilis, maleque promotus quamvis in litteris adiecisset clausulam, qua Ordinatoris conscientiam onerasset, ut adnotarunt, & iuste quidem *Finald. p. 3. sui candelabri cap. 8. num. 12. Mayol. de iur. lib. 4. c. 5. num. 4.*

22. Dubium ex dictis oritur possit ne Praeful ille, cui examinatus, & approbatus ordinandus dimittitur, iterum examinare dimissum? Imprimis iure communi attento negativè est respondendum cum *glos. ult. in cap. Episcopo 9. q. 2.* quam ibi sequuntur *Præpos. n. 3. & Gemin. num. 2.* hodiè vero nouissimo Concil. Trid. iure attento sess. 7. de reformat. cap. 11. tutius credo ordinantem Episcopum agere, si eundem denud examini subijceret, propter expressa verba d. cap. disponentis ne ab extraneo quis ordinetur nisi diligenter praeiis examine, cui sublequitur alter canon sess. 23. cap. 3. & iubet nemini non examinato concedendas esse dimissorias, ex quibus ita iunctim consideratis liquet ab utroque debere examinari ordinandum, & in proprijs terminis tenent *praxis noua episcop. p. 1. c. 12. pag. 29. Campanil. in diuersorio iuris Canon. rub. 9. cap. 8. num. 31. ver. sed ne Bonacina d. pun. 33.*

23. Dimissorias autem istas semper valere, tùm viuentis, tùm defuncto dante resoluunt *Zabar. communiter receptus in Clem. fin. post n. 9. q. 5. de elect. vbi Imola num. 3. & Bonif. num. 43. Nau. in cap. placuit num. 34. & 163. de penit. dist. 9. & conf. 5. de rescriptis in nouis. praxis episcop. 1. verbo dimissoriae §. 9. Rebuss. in forma litter. dimissor. num. 43. Perez. l. 2. tit. 2. lib. 2. ordin. c. 6. tit. 12. lib. 3. praxis noua episcop. d. c. 1. num. 14. in fine, Pavin. de potestate Capituli Sede vacante, p. 1. fol. 18. Henric. in sum. lib. 10. c. 22. §. fin. Gutier. practie. lib. 3. q. 75. nu. 5. Fr. Emman. q. regular. tom. 1. quaest. 9. art. 1. Salzedo ad Bernard. in practie. cap. 26. vers. postquam, Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 12. num. 36. Fgolin. d. cap. 26 §. 20. num. 9.*

24. Etiam si à Capitulo Sede vacante data fuerint, quia per ingressum moderni Episcopi non expirant, ita *Quaranta in summa Bullary verbo Capitulum Sede vacante vers. secundo dubitatur, Pet. de Ledsma in sum. p. 1. de sacram. Ordinis cap. 8. concl. 4. P. Molina de iustitia tract. 5. dist. 11. num. 4. Gonzal. d. gloss. 12. num. 37. Gutier. Canon. lib. 2. c. 17. n. 12.* vbi consultit Ordinatoribus, ut si tempore praesentationis dictarum litterarum coram eis, scierint nouum Praelatum, atque, successorem possessionem eiusdem episcopatus capisse, velin episcopatu adesse, illas non admittant, nisi reualidatæ, vel nouiter à successore concessæ productæ fuerint, vel ab eius officiali ad id speciale mandatum habente: à nouo enim Antistite reuocari possunt per edictum omnes & quæcunque dimissoriae à praedecessoribus Praefulib. siue Capitulo Sede vacante, concessæ, prout resoluit *Rebuss. in praxis*

rub. de forma litter. dimiss. num. 44. & intelligit iusta subsistente causa Campanil. d. rub. 9. cap. 8.

26. Pro litteris dimissorijs ad Ordines recipiendos nihil recipi debet ab Episcopo, cuiusmodi ministeris, ut disponit Concil. Trid. sess. 21. de reformatio. cap. 1. & decisum refert *Armendar. in addit. ad recopil. legum Navarrae in lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcopis in declarat. num. 35. in resp. ad dub. 3.*

27. Notarius vero pro singulis dimissorijs, seu testimonialibus decimam partem vnus aut ei recipere tantum potest, nisi salarium sit ei constitutum, vel consuetudo adsit nihil accipiendi, ut habetur in d. cap. 1. & copiosius *P. Sour. de religione lib. 4. de simonia cap. 53. num. 6. cum sequentibus, Navarrae in man. cap. 23. num. 202. Fgolin. in tract. de simonia tab. 1. cap. 41. §. 4. Valer. Reginald. in praxi fori penit. lib. 23. num. 200. praxis episcop. p. 1. verbo dimissoriae §. 7. pag. 112. Lessi. de iustitia lib. 2. cap. 35. dub. 10. praxis noua episcop. p. 1. cap. 1. num. 55. Cened. ad decretal. collect. 177. num. 1.*

28. Vbi etiam addit, licet dubius, post confecta instrumenta, & tradita partibus posse notarium, quod ab ordinatis spontè offertur recipere, de quo *Mariensio in dialogo relocatoris p. 3. cap. 25. num. 5. Perez. l. 1. r. gloss. 1. post med. tit. 9. lib. 2. ordin.*

29. Vnum adderem quotidianum, & praxi utile, quod Episcopus absens à sua diocesi potest dare litteras dimissorias, si absentes diocesani eas petierint, ut ordinari possint ab alio, potest etiam illorum examen demandare Episcopo loci, in quo degunt, si propter absentiam valde eis incommodam voluerit examini illos ibi subijcere, ita decisum refert *Armendar. in addit. ad recopil. legum Navarrae lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcopis num. 59.*

30. Absolvere à suspensione eos, qui nullius diocesis existentes sine litteris dimissorijs ordinati fuerunt, spectat ad Episcopum, ad quem ex Concilio pertinebat illis dimissorias concedere, refert decisum *Armendar. d. loco num. 61.*

31. Patentes litteræ dimissoriae, siue commendatitiae, quibus Regulares ordinandi sunt, esse debet suorum Praelatorum Ordinariorum, non vero Episcopi diocesani; Concilium enim sess. 23. cap. 8. quatenus dicit, quod nullus etiam cuiusvis generalis, aut specialis rescripti, vel privilegij prae-textu, ordinetur etiam statutis temporibus, nisi eius probitas, ac mores Ordinarij sui testimonio commendentur, intelligendum est de generalibus, & prouincialibus, seu etiam inferioribus Praelatis, quia negari non potest, quoad hoc Praelatos esse Ordinarios, qui suorum subditorum probitatem, vitam, & mores plenè cognoscunt, & de illis attestari possunt, iuxta dispositionem Concilij dicto loco, non vero Episcopi diocesani, qui nec respectu Regularium Ordinarij dici possunt, nec de illorum vita, & moribus testimonia ferre queunt: confirmatur deinde ex alio Concilij loco d. sess. 23. cap. 10. argumento deducto à contrario sensu, vbi Abbates, & alij quicunque Praelati, quantumvis exempti, prohibentur litteras praedictas dimissorias concedere aliquibus clericis secularibus, ut ab alijs ordinentur, ergo cum proprijs subditis regularibus non id ipsum facere prohibentur. Et peculiaris declaratio super hoc edita fuit à Clemente VIII. concessa ad instantiam Regij monasterij de Alcobaca Regni Portugaliae, & incip. Vt ea quæ pro. Dat. Romæ apud sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die 9.

Martij anno 1592. Pontificatus ſui ann. 1. vbi inter alia præcipitur, vt litteræ dimiſſoriæ Abbatibus prædicti monaſterij à quibuſcunq; locorum ordinarijs recipiantur, & admittantur, reſert Miranda in manuali Prælatorum, tom. 1. quaſt. 39. art. 3. vbi art. 4. aſſerit per Concil. Trident. ſeſſ. 23. cap. 12. huiusmodi Regulares licet habeant patentes litteras dimiſſorias à proprijs Prælatiſ, bene poſſe ab Episcopis nihilominus de grammatica, & ſufficiencia examinari, additque quòd quamvis poſt d. Concilij decretum aliqua fuerint edita priuilegia Regularib. conceſſa, ordinari vt poſſint nullo præuio Episcoporum examine, vt dicitur conceſſiſſe olim Greg. XIII. pro Religioſis Societatiſ Ieſu, huiusmodi tamen priuilegium, & omnia alia, ſi quæ ſunt, poſtmodum fuerunt reuocata per nouam Conſtit. quam fecit Sixtus Quintus, contra clericos male promotos.

- 17 Episcopus huiusmodi regularem ordinans quam penam incurrat.
- 18 Ordinatus à non suo Episcopo fori priuilegium non amittit.
- 19 Clericus quamvis ſuſpenſus, interdictus, vel excommunicatus fori priuilegio gaudet.
- 20 Episcopi atteſtationi creatur, vbi ordinans clericum aliena diœceſis in litteris clericaliſus atteſtatur de licentia proprij Episcopi.

EPISCOPVS, QVI ALTERIVS
ſubditis ſine licentia, & dimiſſorijs litteris Ordines confert, quas pœnas incurrat? & de pœnis eorum, qui Ordines ſic ſuſcipiunt.

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopus alienum clericum ſine expreſſo conſenſu, ſeu litteris dimiſſorijs ſui proprij Episcopi ordinans ſuſpenſus eſt à collatione omnium ordinum.
- 2 Primam conſueſam conferens alieno clerico ſine ſui Episcopi conſenſu, à collatione tantum illius ſuſpenſus eſt.
- 3 Episcopus ordinans per ignorantiam clericum alterius diœceſis non eſt ſuſpenſus.
- 4 Episcopus ordinans extraneum bona fide, ſub ratiſhabitione proprij Episcopi non eſt ſuſpenſus.
- 5 Episcopus Italus ſi aliquem Ordinem conferret clerico Vtramontano non habenti licentiam à ſuo Ordinario, grauiori puniretur pœna, quam ſi Italo illum conferret.
- 6 Vtramontani ſi ab Italis in Italia Ordines ſuſceperint ſine licentia ſui Ordinarj, quas pœnas incurrant.
- 7 Episcopus titularis ſi Ordinem aliquem, vel primam conſueſam ſubdito alterius Prælati ſine eius expreſſo conſenſu conferat, per annum ab exercitio pontificalium ſuſpenſus eſt.
- 8 Laicus abſque Summi Pontificis auctoritate, vel litteris dimiſſorijs ſui Prælati primam conſueſam accipiens, ad arbitrium ſui Ordinarj puniri poteſt.
- 9 Laicus proprium habet Episcopum, tum reſpectu ſpiritualium, & annexorum, tum pro ſuſcipiendis Ordinibus.
- 10 Minores Ordines ſuſcipiens abſque ſui Ordinarj litteris dimiſſorijs, eorum executionem non habet antequam ſuus Episcopus ei permittat, inhabiliſque eſt ad obtinenda beneficia, & penſiones.
- 11 Maiores Ordines ſic ſuſcipiens quam ſuſpenſionem incurrat?
- 12 Episcopus virtute Concil. Trident. ſeſſ. 24. de reformat. cap. 6. poteſt diſpenſare in prædicta ſuſpenſione, ſi delictum ſit occultum.
- 13 Inhabiliſ ad beneficia obtinenda ſit, qui paſſus eſt ſe ordinari ſine licentia proprij ſuperioris.
- 14 Suſpenſus à iure, tam ab officio, quam à beneficio, nequit beneficia adipiſci, ſed illorum eſt incapax, prouiſioque ei facta eſt nulla.
- 15 Suſpenſus huiusmodi non ſpoliatur beneficioſ impertratis ante ſuſpenſionem, niſi ſteterit voluntarie ſaltem per annum in ea ſuſpenſione, vel miniſtrando ſicet irregularis.
- 16 Regularis promotus abſque dimiſſorijs ſui ſuperioris, quam penam incurrat?

ALLEGATIO VIII.

- 1 Episcopus alienum clericum ſine expreſſo conſenſu, ſeu litteris dimiſſorijs ſui proprij Episcopi ordinans, ſuſpenſus eſt à collatione Ordinum per annum, tam ſcienter, quam ſi affectata ignorantia, vel quocunq; alio quaſito figmento præſumpſerit ordinare cap. eos de tempor. ordinat. in 6. Concil. Trid. ſeſſ. 23. de reformat. cap. 8. nec tantum à collatione illius Ordinis, quem ſine dimiſſorijs alieno clerico contulit, ſed reliquorum omnium, vt firmat Anchar. in d. cap. eos num. 3. vbi etiam gloſ. vide Soar. to. 3. diſp. 31. ſect. 1. num. 15. Reginald. in præxi fori pœnit. li. 32. tract. 2. num. 69. Campan. in diuerſorio iuris Canonici rub. 9. c. 1. num. 16. Regolin. de poteſtate Episcopi cap. 26. §. 22. numero 2.
- 2 Si tamen conſueſam ſolum conferret, tunc à collatione ſolius conſueſe ſuſpenſus eſſet c. fin. de tempor. ord. in 6. Campan. vbi proxime. Regolin. d. §. 22. num. 1. Bonacina de Sacram. diſp. 8. q. vii. puncto 4. num. 29.
- 3 Prædictam vero ſuſpenſionem non incurrere Episcopum probabiliter ignorantem clericum eſſe alterius diœceſis, vt pote quia parentes eius de ſua diœceſi eum eſſe dixerunt, vel communiter pro tali habebatur, tenentia ſacram Cong. deciſiſſe atteſtantes Nau. conſil. 40. de tempor. ordinat. Regolin. d. §. 22. num. 2. verſ. excipitur. Aloyſ. Ric. in præxi rerum fori eccleſ. deciſ. 297. in 1. edit. & reſolut. 256. n. 4. in 2. edit.
- 4 Sic etiam Episcopum à prædicta ſuſpenſione excuſant, ſi ordinet extraneum bona fide, ſub ratiſhabitione proprij Episcopi, vt patet ex facto Epiphanijs, qui ſubdito alterius in aliena diœceſi ordinauit in cap. fin. 9. quaſt. 2. Mayol. de irregul. lib. 4. capit. 2. numer. 3. Reginald. d. num. 69. verſ. ſunt autem, & alij apud Soar. de cenſuris diſp. 31. ſect. 1. num. 17. Verum ante factum debent Episcopi hoc maxime effugere, tum quia in ijs, quæ ſunt contra ius, & iuriſdictionem alterius non facile præſumenda eſt ratiſhabitione, tum quia datur anſa Episcopis promouendi extraneos ad Ordines, hoc quaſito colore, ita Mandos. Rebuff. & alij apud Quarantam in ſumma Bullarj verbo Ordo verſ. amplia hanc extrau. Bonacina d. puncto 4. num. 28. verſ. ſecundo, reſpondentes Epiphanium poſſe